

başyazı

Değerli meslektaşlarımız,

Geçtiğimiz dönemde Dünyada ve Türkiye’de önemli gelişmeler yaşanırken, TMMOB açısından da tarihi bir süreci yaşadık. Yakın bölgemizde IŞİD çetesi ve onun destekçileri Kobani’de yenilirken, Yunanistan’da emperyalizme ve kapitalizme darbe vuran Syriza iktidara geldi.

Türkiye’de ise giderek otoriterleşen bir AKP iktidarı ve onun uygulamaları ile karşı karşıyayız. AKP iktidarı, özellikle 2013 Haziran Direnişinden itibaren siyasal ve toplumsal muhalefet güçlerini polis terörü ile durdurmaya çalışmaktadır. Polise olağanüstü yetkiler veren “İç Güvenlik Kanunu” ile demokrasi güçlerinin her tür demokratik hak ve talebinin “polis şiddetiyle” bastırılmasının, her türlü muhalif eylemin engellenmesinin, sindirilmesinin önu açılıyor, halka karşı uygulanan terörün her alanda yoğunlaşacağına örnekleri yaşanmaya başlanıyor, ülkenin tüm kurumlarından sonra, sıra sokakların da teslim alınmasına geliyor.

Tayyip Erdoğan’a hakaret suçuyla çok sayıda insan mahkeme kapılarında sürdürülürken, baskıcı ve otoriter yönetim anlayışı, medyayı da bir cendere altına almış; böyle bir ortamda sağlıklı haberlere ulaşma hakkı da yok edilmiştir.

Ülkemizde yalnızca iktidara yönelik siyasal eleştiri ve talepler değil, çalışanların hak aramaları bile yasaklanmakta, DİSK’e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikası’nın haklı grevi ertelenmektedir.

Ülkede bunlar yaşanırken, siyasal iktidarın getirdiği TMMOB Yasası değişikliğine karşı Türkiye`nin farklı bölgelerinde 8 koldan “Ülkemize, halkımıza ve mesleğimize sahip çıkıyoruz” şiarıyla yolan çıkan yürüyüş kolları, 14 Şubat 2015 Cumartesi günü Ankara`da buluşarak TMMOB 43. Dönem Olağanüstü Genel Kurulunu gerçekleştirdi. İktidarın Birliğimizi parçalamaya yönelik girişimi ile gerici, piyasacı, rantçı politikalarına karşı direneceğimizi, AKP’nin torba yasasına, talana, yalana, yağmaya izin vermeyeceğimizi ilan ettik.

Değerli meslektaşlarımız,

Bugün dünyada içerdiği riskler nedeni ile hemen hemen tüm gelişmiş ülkelerde nükleer santral projelerinden tamamen vazgeçilip, mevcutları kapatma (azaltma) kararları alınırken,

ülkemizde Akkuyu’da Rusya ile, Sinop’ta Japon-Fransız-Türk ortaklığı ve devlet alım garantisi ile nükleer güç santrali yapılmasına ilişkin anlaşmalar TBMM’de onaylandı, Akkuyu’da inşaatla bile başlandı.

Bu santrallere gerekçe yaratmak için resmi kurum raporlarına talep artışına yönelik yanlış bilgiler yerleştirilerek, kamuoyuna “ülkenin elektrik enerjisine ihtiyacı olduğu, elektrik talebinin büyük bir hızla arttığı ve bu talebin ancak nükleer santraller ile karşılanabileceği, bu santraller yapılmaz ise elektriksiz kalacağız” yalanları ile nükleer santraller tek çıkış yolu olarak gösterilmektedir.

Oysa, 2021 yılı talep tahmin rakamlarına bakıldığında bile, düşük talep tahmininde her iki santrale de gerek olmadığı açıkça görülmektedir. Çünkü sonradan revize edilmek durumunda kalınan 2021 yılı talep tahmini her iki santralin yıllık üretiminden daha fazla miktarda düşmüştür. Puant güç talebi olarak bakıldığında da aynı durum söz konusudur.

İşletim sırasında bile radyasyon sızıntı riski olan ve bir kaza durumunda, Çernobil`de ve Fukuşima`da olduğu gibi telafisi olanaksız zararlara yol açacak nükleer güç santrallerinin yapımı ile siyasal iktidar tarafından içte ve dışarıda olduğu gibi ülke yeni bir maceranın içine atılmıştır.

Değerli meslektaşlar,

3 Mart 1992 tarihinde Zonguldak Kozlu`da yaşanan ve 263 madencinin yaşamını yitirdiği (o tarihe kadar ülkenin yaşadığı en büyük) facianın meydana geldiği günü “İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü” olarak TMMOB Genel Kurulu’nda ilan ettiğimiz 3 Mart`ta ülkemizin kanayan yarası haline gelen iş cinayetlerine her yıl bir kez daha dikkat çekmeye çalışıyoruz.

İş cinayetlerinde, işçi ölümlerinde dünyada en üst sıralarda yer alan ülkemizde, AKP`nin iktidara gelmesiyle tablo daha da vahim bir hal almış; 2003 yılında günde ortalama 3 işçi yaşamını yitirmekte iken, bugün bu sayı 5-7 işçiye kadar çıkmıştır. Bu nedenle ülkemiz iş kazalarında Avrupa ve dünyada ilk sıralarda; ölümlü iş kazalarında ise Avrupa`da birinci, dünyada üçüncü sırada yer almaktadır.

Bugün ülkemizde uygulanmakta olan neoliberal ekonomi politikaları sonucunda iş güvencesinin azalması, esnek çalışma biçimleri, çalışma koşullarının ağırlaşması; özelleştirme, sendikasılaştırma ve taşeronlaştırmanın yaygınlaşması; sosyal güvenlik ve güvenceden yoksun kayıt dışı işçilik ve çocuk işçi çalıştırma, yasal düzenlemelerdeki yanlışlıklar iş cinayetlerinin başlıca nedeni olmuştur.

Değerli üyelerimiz,

Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, TBMM Genel Kurulu`nda kabul edilmiştir.

Kabul edilen değişiklikler; yenilenemez doğal kaynağımız olan madenlerimizin bilim ve teknolojiye uygun olarak, etkin biçimde aranması, işçi sağlığı ve güvenliği sağlanarak en verimli biçimde, çevresel değerleri de gözetenerek işletilmesi; yurt içinde yüksek katma değer yaratacak şekilde uç ürünlere dönüştürülerek ülkenin gelişmesinde, toplumsal refahın yükseltilmesinde madencilik katkılarının artırılması, jeoloji mühendisliği hizmetlerinin madencilik her aşamasında yer alması ve madencilikte yaşanan sorunların giderilmesine hizmet etmeyecek bir şekilde çıkmış bulunmaktadır.

Son yaşanan maden facialarına gerekli önlemleri almak ve bütün izin ve ruhsatları Başbakanlık onayına bağlayan Genelgenin madencilik sektörü üzerinde yarattığı olumsuz etkileri azaltma gerekçeleriyle Maden Kanunu`nda değişiklik yapılması gündeme getirilmiştir. Ancak, yapılan yasal düzenleme bu amaca hizmet etmenin çok uzağında kalmış, hatta mevcut kanunun bile gerisine düşülmüştür. Maden sektörünün sorunları ile kazalarının azaltılmasına yönelik

olarak TBMM`de; gerek 2010 yılında, gerekse son olarak Soma faciasının araştırılmasına yönelik oluşturulan Komisyon raporlarındaki tespitlere, olumsuzlukların çözümüne ve TMMOB`ye bağlı odalarının önerilerine ilişkin tek bir düzenleme yasa değişikliğinde yer almamıştır.

Yine, maden işyerlerinde meydana gelen ölümlü iş kazalarının çoğunluğunun kaya düşmesi, devrilme, heyelan, göçme, çökme, yeraltı suyu baskını gibi nedenlerden meydana geldiği, işletme öncesi ve süresince jeoloji- jeoteknik-hidrojeolojik araştırmalarla bu kazalarının tamamen önlenebileceği veya azaltılacağı gerçeğinden hareketle jeoloji- jeoteknik-hidrojeolojik araştırmaların maden işletme projelerinin temel bileşenlerinden biri olması gerektiği, sağlıklı ve güvenli maden işyerlerinin sağlanması için jeoloji-jeoteknik hidrojeolojik unsurların belirlenmesi, izlenmesi, kontrolü ve denetimi konusunun önemine vurgu yapmamıza rağmen buna yönelik düzenlemelerin maden kanunu içinde yer verilmesine ilişkin görüş ve düşüncelerimiz değer görmemiş, jeoloji mühendislerinin maden işletme projelerinin hazırlanmasında ve işletmelerde yer almasına inatla karşı çıkmıştır. Bu yetmemiş gibi, önceki kanunda yer alan proje ve değişikliklerinin MİGEM`ce onaylanması şartı bu yasa ile kaldırılarak, bilime, teknolojiye, işçi sağlığı ve güvenliğine aykırı maden işletme projelerinin uygulanmasının da önü açılmıştır

Sonuç olarak, TBMM`de kabul edilen maden kanunu değişiklikleri, maden kazalarını önlemek yerine, hiç bir önerimizi dikkate almayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı`nın ve iktidar milletvekillerinin vurdumduymazlığı sonucu yeni kazalara davetiye çıkaran bir düzenleme olmuştur. Bu anlayış ile, sadece 2014 yılında 371 madencimizin hayatını kaybettiği maden kazalarında Avrupa`daki birinciliğimiz dünyadaki üçüncülüğümüz sürece; “fitratında güzel ölümlerin olduğu madencilik” yaklaşımı da devam ettirilmiş olacaktır. TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve jeoloji mühendisleri olarak, ülke ve toplum yararına, bilime ve teknolojiye uygun ulusal bir madencilik politikasının oluşturularak bunu uygulayacak bir ‘jeoloji-madencilik bakanlığının’ kurulmasını, milyonlarca yıllık jeolojik

süreçlerle oluşmuş madenlerimizin bilim ve tekniğin gereklerine uygun olarak aranıp bulunarak, işletilmesini, çevresel değerlere önem veren bir madencilğin ülke kalkınmasına, toplumsal refahın yükseltilmesine katkılarının artırılmasını savunmaya devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlar,

Türkiye'deki son zamanlarda plansız, kamu yararı göz ardı edilerek ortaya konan HES projeleri sonucunda ülkemizdeki bütün akarsuların her noktası HES'ler için parselenmiş, bu HES'ler enerji ihtiyacının giderilmesi konusunda önemli bir değer yaratmadığı gibi ekolojik ve kültürel anlamda birçok sorunu da beraberinde getirmiş, çıkarılan su kullanım anlaşması ve benzeri yasa ve yönetmelikler de suyun özelleştirilmesine hizmet etmiştir.

İşte, Haber Bültenimizin bu sayısında dosya konusu olarak HES'leri ele alıp, farklı alanlardaki uzmanların ve yerel inisiyatiflerin görüşleri ile konuyu değişik boyutları ile işlemeye çalıştık, sorunlara bir kez daha dikkat çekmeye gayret ettik.

Değerli meslektaşlarımız,

Odamız, ülkenin ve mesleki alanlarımızı ilgilendiren bu yoğun gündeme ilişkin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye; mesleki ve toplumsal konulardaki çalışmalarını sürdürmeye gayret etmektedir.

Maden Kanunu ile İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun görüşmelerinde günlerce süren TBMM Komisyonlarına katıldık önerilerimizi, görüşlerimizi ilettik, düzenlemelerde yer almasına çaba gösterdik.

Madencilik sektöründe yaşanan sorunların ve çözüm önerilerinin ele alındığı "Madencilik ve Madencilik Sektörünün Sorunları Çalıştayı" nı geniş bir katılımı Ankara'da gerçekleştirdik.

6306 sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun, Uygulama Yönetmeliği`nin bazı maddelerine karşı açtığımız dava sonucunda "Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca" yürütmeyi durdurma kararı aldık.

Jeolojik ortamların insan sağlığına etkisi: Tıbbi Jeoloji Raporumuzu yayımladık.

İşsiz ve kamuda çalışan üyelerimize yönelik ayrı ayrı "Açık Kaynak Kodlu QGIS Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Eğitimi ile Jeolojik Katı Modelleme Eğitimi, Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Eğitimi ve Jeoteknik Sondör Eğitimlerini düzenledik.

Odamız Bilimsel ve Teknik Kurulu tarafından hazırlanan "Bilimsel Teknik Konferans Dizisi" kapsamında; "Sürdürülebilirlik ve Jeotermal Enerji", "Jeotermal Isı Pompalarında Kuyu Tasarımı", "2014 Yılı Afet Olayları (Dünyada ve Türkiye`de)", "Depreme Neden Olan Faylarımız", "Ülkemizin Depremsellliği", "Jeolojik Koruma", "Su Kaynakları Yönetimi: Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Uygulamalar", "Jeotermal Kaynakların Doğrudan ve Dolaylı Kullanımı" konulu konferansları Oda Genel merkezimizde gerçekleştirdik.

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın özlük haklarının düzeltilmesi için TBMM`de girişimlerde bulduk. Kanun tasarı teklifinin hazırlanmasında görev alarak TBMM'e sunulmasına katkı sağladık.

Kamu kurumlarında jeoloji mühendisi istihdamının artırılması için kurum ve kuruluşların yanı sıra konuyu TBMM'ye taşıdık; en yakıcı sorunumuza çözüm aramak için yeni adımlar attık.

Şubelerimizin yanı sıra, Genel Merkeze bağlı il temsilcilerimiz ile Ankara'daki işyeri temsilcilerimiz ile düzenli toplantılarda bir araya geldik,

Geride bıraktığımız bir yılda, başta TMMOB yasa değişikliği olmak üzere, mesleğimizle ilgili toplumsal boyutu olan konularda basın açıklamaları yaptık, raporlar hazırladık meslektaşlarımızı ve kamuoyunu bilgilendirme görevini yerine getirmeye gayret ettik. Yaptıklarımızı elbette yeterli görmüyor ve sizlerin katkı ve katılımları ile daha yapmamız gerekenler olduğunu biliyoruz.

Saygılarımızla.

BİLİMLE, EMEKLE, İNATLA VE UMUTLA...

Yönetim Kurulu